

Ondřeje Mizery

Valašské pastviny: stav, zachovalost a ochranný potenciál.

Pastviny jsou významnou složkou přírodního a kulturního dědictví střední Evropy. Díky specifickým ekologickým podmínkám (obvykle se jednalo o pozemky nevhodné k orbě) a tradičnímu extenzivnímu obhospodařování se na nich vytvořila druhově pestrá společenstva, hostící řadu vzácných druhů. Socioekonomické turbulence posledního století měly za následek, že mnohé cenné lokality zanikly, nicméně ty poslední přežívající jsou často označovány za ochranné skvosty.

Student Ondřej Mizera se rozhodl stav pastvin a jejich ochranný potenciál zkoumat v oblasti Valašska, kde pastevní hospodaření má velkou tradici. Po vzájemné konzultaci jsme za studijní oblast vybrali 12 katastrů v údolí Rožnovské Bečvy. Ondřej přípravu BP zahájil již na jaře roku 2021, kdy s využitím Císařských otisků Stablního katastru vytvořil novou vrstvu pozemků historických pastvin. Po té co se ukázalo, že v území bylo oproti očekávání mnohem méně obecních pastvin, a v některých katastrálních územích dokonce chyběly zcela, se aktivně rozhodl, že do práce zahrne i pastviny soukromé. Tím sice vznikla příležitost stav dvou typů pastvin porovnat, nicméně zároveň si zakouzl mnohem větší sousto.

Přípravu BP se autor zhostil s velkým zápalem, pracoval samostatně a trpělivě. S využitím různých datových podkladů (mj. aktuálních a historických leteckých snímků, mapování Natura 2000, záznamů NDOP, výskytu zvláště chráněných území a zonace CHKO Beskydy) popsal aktuální stav pozemků bývalých obecních a soukromých pastvin. Mnoho dní loňské vegetační sezóny strávil v terénu, kde stav pastvin prověřoval a zkoumal faktory, který stav pozemků ovlivňují.

Samotnou BP uvádí rešeršní části, ve které se věnuje jak ekologickým aspektům zkoumaného fenoménu, tak specifické historii, kolonizaci a socioekonomickým změnám, které stav pastvin v zájmovém regionu ovlivnily. Výsledky provedených analýz ilustruje značný počet grafů a mapek, které přehledně ilustrují předkládané informace. V závěru BP Ondřej svá zjištění shrnuje a hodnotí ochranný potenciál historických pastvin v zájmové oblasti.

Nicméně objem provedené práce a velký počet vytvořených výstupů se promítl do rozsahu kompletovaného díla. Původní rozsah rukopisu se blížil téměř 80 stránkám textu, a bylo třeba zkracovat. Rozhodli jsme se grafické výstupy (tj. grafy a kartogramy) přesunout do příloh. Obětí zkracování této BP se stala také významná část shromážděných dat z terénu, o kterých předpokládáme, že budou podkladem pro analýzy hledající prediktory zachovalosti pastvin. Ondřej plánuje, že na BP naváže DP, ve které bude nasbíraná data podrobněji analyzovat a svůj výzkum rozšíří i do dalších oblastí ovlivněných valašskou kolonizací.

Práce Ondřeje Mizery splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci na Přírodovědecké fakultě UK a doporučuji ji jako podklad k udělení titulu Bc.